

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urto/5/2022
Identifikačné číslo spisu:	7020200915
Dátum vydania rozhodnutia:	27.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7020200915.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbělského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí konanom 27. júla 2022 v Bratislave v konaní o uznaní a výkone cudzozemského rozhodnutia, o odvolaní odsúdeného N. R. proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8Ntc/26/2020, z 5. mája 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4, veta druhá Trestného poriadku odvolanie odsúdeného N. R. z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom, sp. zn. 8Ntc/26/2020, z 5. mája 2022 podľa § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) rozhodol tak, že: sa uznáva vo výroku o vine a vo výroku o treste a vykoná sa na území Slovenskej republiky rozsudok súdu Landesgericht für Strafsachen Graz, sp. zn. GZ: 30 HV 50/18f, z 8. januára 2019, v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu Oberlandsgericht Graz, sp. zn. 9 Bs 199/19m, z 3. júla 2019, pre skutky tam uvedené, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2555 dní. Zároveň rozhodol podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, že odsúdený N. R. bude vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne:

„Federálne ministerstvo spravodlivosti Rakúskej republiky zaslalo Krajskému súdu v Košiciach „Osvedčenie“ podľa článku 5 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii s príslušným rozhodnutím Landesgericht für Strafsachen Graz, sp. zn. GZ: 30 HV 50/18f, z 8. januára 2019, právoplatným dňa 3. júla 2019, vo veci občana Slovenskej republiky menom N. R.. Z vydaného osvedčenia vyplýva, že slovenský štátny občan menom N. R., nar. X. C. XXXX v L. V., bol rozsudkom súdu Landesgericht für Strafsachen Graz, sp. zn. GZ: 30 HV 50/18f, z 8. január 2019 odsúdený pre spáchanie 3 trestných činov právne kvalifikovaných v bode A/ ako trestný čin ťažkej krádeže podľa §§ 127, 128 č. 5, 129 ods. 1 č. 1 rakúskeho Trestného zákona, v bode B/ ako zločin

lúpeže čiastočne v pokuse podľa § 142 ods. 1 rakúskeho Trestného zákona, čiastočne § 15 rakúskeho Trestného zákona a v bode C/ ako trestný čin pokusu nátlaku podľa §§ 15, 105 ods. 1 rakúskeho Trestného zákona. Za to mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní dvetisícpäťstopäťdesiatpäť (2555) dní. Z osvedčenia časti g) bod a) vyplýva, že odsúdený je slovenským štátnym občanom a žije na území Slovenskej republiky, pričom z bodu b) vyplýva, že rozhodnutím Spolkového cudzineckého a azylového úradu z 10. júna 2020, číslo 1209757504/181025600 má odsúdený N. R. časovo neobmedzený zákaz pobytu. Predmetné rozhodnutie Spolkového cudzineckého a azylového úradu bolo Krajskému súdu v Košiciach doručené dňa 13. decembra 2021.

Preskúmaním osvedčenia vydávajúceho súdu Rakúskej republiky bolo zistené, že toto zodpovedá zákonným kritériám uvedeným v § 4 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. Pokiaľ ide o posúdenie obojstrannej trestnosti skutkov, pre ktoré bolo rozhodnutie vydané, rakúska strana neoznačila ani jednu z kategórií trestných činov uvedených v § 4 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z., preto bolo potrebné preskúmať, či skutky, pre ktoré bolo rozhodnutie vydané, sú trestnými činmi aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Podmienka obojstrannej trestnosti je po preskúmaní splnená. Konanie uvedené v bode A/ rozsudku je možné právne kvalifikovať ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona s trestnou sadzbou od 3 do 10 rokov, konanie uvedené v bode B/ rozsudku ako pokračujúci zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, pre ktorý je stanovená trestní sadzba od 3 do 8 rokov a konanie v bode C/ rozsudku ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona s trestnou sadzbou 2 až 6 rokov.

Z potvrdenia Okresného úradu Košice o štátnom občianstve vyplýva, že odsúdený N. R. je štátnym občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky na adrese Q.. W. XXXX/XX, L. V., okres F., Slovenská republika. V Rakúsku mu bol uložený časovo neobmedzený zákaz pobytu rozhodnutím Spolkového cudzineckého a azylového úradu z 10. júna 2020, číslo 1209757504/181025600. Z odpisu z registra trestov na osobu menom N. R. nevyplýva, že v konaní vedenom proti menovanému pre predmetné skutky bolo už právoplatne rozhodnuté slovenským súdom, resp. že konanie vedené v niektorom z členských štátov proti menovanému pre tie isté skutky sa právoplatne skončilo odsudzujúcim rozsudkom [§ 16 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z.].

Odsúdený N. R. nie je osobou vyňatou z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní. V čase spáchania skutku bol N. R., vzhľadom na svoj vek, podľa právneho poriadku Slovenskej republiky trestne zodpovedný za konanie, pre ktoré bolo vydané predmetné rozhodnutie. Výkon rozhodnutia podľa právneho poriadku Slovenskej republiky nie je premlčaný. Podmienka uznania a výkonu rozhodnutia v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 4 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. je splnená.

Z priloženého osvedčenia vyplýva, že odsúdená osoba N. R. nesúhlasila s odovzdaním výkonu svojho trestu do Slovenskej republiky. S ohľadom na skutočnosť, že voči menovanej odsúdenej osobe bol uložený časovo neobmedzený zákaz pobytu rozhodnutím Spolkového cudzineckého a azylového úradu z 10. júna 2020, číslo 1209757504/181025600, nemá takéto vyjadrenie odsúdenej osoby vplyv na priebeh konania o uznaní a výkone cudzieho rozsudku. Je preukázané, že dĺžka výkonu trestnej sankcie presahuje šesť mesiacov. Z osvedčenia v časti i) vyplýva že N. R. sa osobne zúčastnil súdneho konania, v ktorom bol vydaný odsudzujúci rozsudok. Nebol udelený súhlas štátu pôvodu s výkonom trestu pre iný trestný čin, uložený trest nezahŕňa opatrenie, ktoré nemožno vzhľadom na právny poriadok Slovenskej republiky vykonať a nedošlo k dohode o čiastočnom uznaní a výkone rozhodnutia s justičným orgánom Rakúskej republiky a tento nevzal osvedčenie späť. Napokon, rozhodnutie súdu Rakúskej republiky sa netýka skutkov spáchaných čiastočne alebo v celom rozsahu na území Slovenskej republiky podľa jej právneho poriadku. Vykonávajúci súd rozhodol podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku, že sa bude vo výkone trestu uloženého cudzím rozhodnutím pokračovať bez jeho premeny, keďže nezistil existenciu dôvodov uvedených v § 17 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z. O zaradení odsúdeného N. R. pre účely výkonu trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona tak, že odsúdeného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia, lebo v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Krajský súd v Košiciach ako vykonávajúci súd preto - po vyjadrení Krajskej prokuratúry v Košiciach - na základe právne relevantných skutočností rozhodol podľa ustanovení § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku".

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie N. R.. V odvolaní uviedol:

„Ja od roku 2017 žijem v rakúsku. Moja sestra 17 rokov a moji rodičia 12 rokov bývajú a pracujú v Rakúskej republike. Ďalej uvádzam, že moja snúbenica, ktorá je občiankou Nemecka a okrem nemčiny neovláda žiadny iný cudzí jazyk, tiež už rok s našou 4 ročnou dcérou tu bývajú v Rakúsku v Graci. Ja na Slovensku nemám žiadny trvalý pobyt od roku 2021. Taktiež nemám na území Slovenska žiadnu rodinu, takže žiaden sociálny ani rodinný kontakt. Chcem vám napísať, že eskortovanie moju osobu na Slovensko nebol dobrý nápad, nakoľko by narušilo psychický stav mojej rodine. Ďalej chcem, aby ste vedeli, že tu v Rakúsku sú vytvorené pre väzňov iné možnosti a podmienky ako na Slovensku. Tu každý týždeň mňa môže rodina navštevovať, a taktiež každých 6 týždňov sú povolené manželské návštevy. Moja snúbenica V. K. s našou dcérou by nemohli cestovať na Slovensko, nakoľko je problém dĺžka cesty, práca a taktiež preto, lebo je moja snúbenica tehotná. Ďalej vám uvádzam, že 23. júla 2022 môžem požiadať súd o podmienené prepustenie a nakoľko mám zákaz v Rakúsku, tak preto budem mať veľkú šancu ísť na slobodu. Ďalší dôvod prečo by nebolo spravodlivé eskortovanie moju osobu na Slovensko, je to, že mám otvorenú neukončenú obnovu konania. Ten posledný dôvod je, že zo Slovenska by som nemohol finančne pomáhať mojej rodine a taktiež podľa § 16 zák. č. 549/2011 Z. z. Neudelil som súhlas s odovzdaním výkonu rozhodnutím. Pre tieto dôvody žiadam súd, aby v plnom rozsahu zrušil tento rozsudok, a taktiež, aby ste zhodnotili všetky fakty, že čo je pre (väzňa) človeka to najdôležitejšie. „Ja osobne si myslím, že tá rodina“. Dúfam, že aspoň vy rozhodnete čestne a spravodlivo, nie tak, ako tu v Rakúsku“. Ďalej menovaný doplnil: „Krajská prokuratúra má asi nepresné informácie o mojom pobyte na Slovensku nakoľko 17.9.2021 mňa moja mama odhlásila z adresy. Je pravda, že budem vyhostený z Rakúska, ale po odpýkaní trestu spolu s dcérou a snúbenicou chceme ísť do Nemecka. Navrhujem aby najvyšší súd v plnom rozsahu zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach“.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo a zistil, že odvolanie odsúdeného N. R. nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o úvahy a závery krajského súdu, týkajúce sa nezistenia dôvodov na odmietnutie uznania cudzozemského rozhodnutia a splnenia všetkých zákonom predpokladaných podmienok na pozitívne rozhodnutie podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., prezentované v odôvodnení napadnutého rozsudku, tieto považuje najvyšší súd za relevantné, opodstatnené, dostatočné a vyčerpávajúce.

Krajský súd postupoval správne, keď pri uznaní rozsudku súdu štátu pôvodu rozhodol podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. tak, že výrok o treste odňatia slobody ponechal bez premeny, keďže nezistil existenciu dôvodov uvedených v § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. S ohľadom na druh trestu, dĺžku jeho trvania a trestnú sadzbu, je takýto postup zlučiteľný s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Obdobne tak súladne so zákonom postupoval krajský súd aj v prípade, keď odsúdeného N. R. zmysle § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pričom postupoval podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku, tzn. že odsúdený bude pokračovať vo výkone trestu odňatia slobody bez jeho premeny.

Neoddeliteľnou súčasťou výroku o treste je rozhodnutie o zaradení odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody, do toho-ktorého ústavu na výkon trestu. Pri tomto rozhodnutí rešpektujúc ustanovenie § 17 ods. 4 zák. č. 549/2011 Z. z. nezohráva rozhodujúcu úlohu otázka podmieneného prepustenia, či preradenia na výkon trestu do miernejšieho ústavu na výkon trestu, pretože Slovenská republika nevyužila možnosť podľa § 17 ods. 4 rámcového rozhodnutia rady ustanoviť, že pri každom rozhodnutí o predčasnom, alebo podmienenom prepustení sa môže brať ohľad aj na tie ustanovenia vnútroštátneho práva uvedené štátom pôvodu, podľa ktorých má daná osoba nárok na predčasné a podmienené prepustenie v istom stanovenom čase. Z toho vyplýva, že pri rozhodovaní o výkone trestu, nejde o

otázku podmieneného prepustenia, ktorá sa eventuálne bude v ďalšom priebehu konania riešiť podľa Trestného zákona Slovenskej republiky. Podstatným je, aby v zmysle § 17 ods. 4 zák. č. 549/2011 Z. z. nedošlo k uloženiu prísnejšej trestnej sadzby z hľadiska jej druhu alebo výmery. Preto najvyšší súd nemohol akceptovať argument odsúdeného o zhoršení podmienok pre prípadné podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Čo sa týka odvolacích námietok odsúdeného N. R., tieto najvyšší súd považoval s poukazom na ich obsah za nedôvodné, nakoľko v konaní o uznaní a výkone cudzozemského rozhodnutia nie sú potrebnej relevancie.

Námietky odsúdeného, že na území Slovenskej republiky nemá žiadne väzby, ani sociálne zázemie a ani trvalý pobyt, nie sú spôsobilé viesť k zmene napadnutého rozhodnutia. Odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má na jej území obvyklý pobyt, za ktorý sa považuje trvalý pobyt, ak tento nebol odhlásený, a to aj v prípade, ak sa odsúdený v mieste pobytu už reálne nezdržiava. Pokiaľ N. R. tvrdí, že „17.9.2021 ho matka odhlásila z adresy“ trvalého pobytu, tak pravdou je presný opak, pretože práve 17. septembra 2021 bol prihlásený na trvalý pobyt v obci L. V., okres F. (viď lustrácia v evidencii obyvateľov z 21. júla 2022). Sociálne väzby vo vykonávajúcom štáte je súd povinný skúmať len v prípade, ak je odsúdenou osoba, ktorá nie je štátnym občanom vykonávajúceho štátu a zdržiava sa na území vykonávajúceho štátu [§ 13 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 549/2011 Z. z.]. Napokon zákon pripúšťa aj uznanie a vykonanie rozhodnutia cudzieho štátu vo vzťahu k štátnemu občanovi Slovenskej republiky, ktorý nemá na území Slovenskej republiky žiaden pobyt, ak mu bol uložený v štáte pôvodu trest vyhostenia. Zároveň najvyšší súd pripomína, že odsúdený by svoje sociálne väzby v Rakúsku nemohol rozvíjať ani v prípade, ak by celý trest vykonal na území Rakúska, pretože mu bol uložený trest vyhostenia z územia Rakúska, z čoho vyplýva, že po výkone, prípadne celého trestu odňatia slobody v Rakúsku, bude od rodiny odlúčený tak či tak, keďže bude vyhostený.

Tiež námietka odsúdeného, že „má neukončenú obnovu konania“, nemá potrebnú právnu relevanciu.

Rozhodnutie súdu o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia má svoj presný procesný postup a vyžaduje splnenie určitých materiálnych podmienok, predovšetkým podľa § 15 a nasl. zákona č. 549/2011 Z. z.

Ustanovenie § 16 ods. 1 písm. a) až m), ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. vymedzuje dôvody odmietnutia uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia a v prípade, ak súd nezistil takéto dôvody na jeho odmietnutie a výkon, rozhodne o uznaní rozhodnutia a súčasne aj o tom, že sa rozhodnutie vykoná (§ 17 ods. 1 zákona).

Z označených ustanovení uvedenej zákonnej normy vyplýva, že príslušný súd v prípade občana Slovenskej republiky odsúdeného na trest odňatia slobody v niektorom z členských štátov Európskej únie, za predpokladu splnenia zákonných podmienok ustanovení § 15 a § 16 nemôže konať inak, než cudzie rozhodnutie uznať. V rámci uznávacieho konania odsudzujúce rozhodnutie iného členského štátu Európskej únie nie je možné preskúmať zo žiadnych iných hľadísk. V zmysle Rámcového rozhodnutia Rady RR 2008/909/SVV je totiž jedným zo základných pilierov uznávacieho konania vzájomná dôvera v právne systémy ostatných členských štátov, pričom má uľahčiť uznávanie a výkon rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii. Zjednodušene povedané, ak súd nezistí niektorý z dôvodov odmietnutia špecifikovaný v § 16 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., rozhodne o tom, že cudzie rozhodnutie sa uzná a vykoná; nepostupuje teda ako ďalšia odvolacia inštancia a konanie v štáte pôvodu neskúma nad rámec priloženého osvedčenia a rozhodnutia, ktoré má byť predmetom uznávacieho konania.

Najvyšší súd poukazuje na § 18 ods. 1 až 3 zákona č. 549/2011 Z. z., podľa ktorých súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia je oprávnený prijať všetky nasledujúce rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody; po odovzdaní odsúdeného na územie Slovenskej republiky súd rozhodne o započítaní väzby podľa § 14, ako aj väzby už započítanej a trestu už vykonaného v inom členskom štáte, na ktorý sa

vzťahuje rozhodnutie a tiež doby prevozu do dĺžky trestu, ktorý má byť vykonaný. Súd rozhodnutie nevykoná, ak bola odsúdenému v Slovenskej republike udelená amnestia alebo milosť, alebo ak ho justičný orgán štátu pôvodu informoval, že v štáte pôvodu bola udelená amnestia, milosť alebo vydané iné rozhodnutie, opatrenie alebo skutočnosť, v dôsledku ktorých sa také rozhodnutie stalo nevykonateľným.

V zmysle predchádzajúceho odseku sú preto námietky odsúdeného týkajúce sa podaného mimoriadneho opravného prostriedku (návrhu na povolenie obnovu konania) v súčasnom štádiu konania irelevantné. V prípade, ak bude mimoriadnemu opravnému prostriedku vyhovie, príslušný súd bude postupovať v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z., čo primerane platí i na iné, s tým súvisiace rozhodnutia spojené s výkonom sankcie na území Slovenskej republiky.

Čo sa týka nesúhlasu N. R. s vydaním do Slovenskej republiky, tak najvyšší súd poukazuje na Rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 a z neho na článok 6 ods. 2 - súhlas odsúdenej osoby sa nevyžaduje, ak sa rozsudok spolu s osvedčením postupuje členskému štátu, ktorého štátnu príslušnosť má odsúdená osoba a v ktorom žije alebo členskému štátu, do ktorého bude odsúdená osoba vyhostená alebo členského štátu, do ktorého odsúdená osoba ušla, alebo sa inak vrátila.

Pokiaľ sa odsúdený domáhal výkonu trestu odňatia slobody v Rakúsku, nakoľko sa celé jeho zázemie či už pracovné alebo rodinné nachádza tam, tak tu najvyšší súd uvádza, že podmienkou uznania v zmysle § 516 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku je skutočnosť, že v odsudzujúcom štáte je cudzie rozhodnutie právoplatné, alebo ak tam už proti nemu nemožno podať riadny opravný prostriedok. Táto podmienka splnená je, čo konštatoval už krajský súd.

Najvyššiemu súdu nezostáva iné len odkázať na predchádzajúce právne úvahy v spojení so závermi vyjadrenými krajským súdom v rozsudku napadnutom odvolaním.

Najvyšší súd preto uzatvára, že krajský súd dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú, pričom nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, ktorú by bolo potrebné vyriešiť v konaní pred najvyšším súdom ako súdom odvolacím.

Riadiac sa uvedeným rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, tzv. odvolanie odsúdeného ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.